

בש"פ 3108/19 - שאול פרץ, משה שמחון, יוסף ויצמן נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 3108/19

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

העוררים: 1. שאול פרץ
2. משה שמחון
3. יוסף ויצמן

נגד

המשיב: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו
מיום 07.04.2019 בע"ח 8533-03-19 שניתנה על
ידי כב' השופט א' היימן

בשם העורר 1: עו"ד גד זילברשג
בשם העורר 2: עו"ד ניר זנו
בשם העורר 3: עו"ד אסתר בר-ציון

החלטה

מונחת בפניי הודעת ערר מטעם שלושה עוררים בסוגיית מסירת חומר חקירה בהתאם לסעיף 74(ה) לחוק סדר דין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ) על החלטת בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו (ע"ח 8533-03-19, כב' השופט א' היימן). שלושת העוררים נאשמים יחד עם אחר בכתב אישום המייחס להם עבירות של רצח תוך ביצוע עבירה, סחיטה בכוח וקשירת קשר לביצוע פשע. נכון לציין כי הוצאה בתיק העיקרי תעודת חיסיון על פי סעיף 45 לפקודת הראיות.

הדיון התמקד במספר סעיפים בהחלטה ואתייחס אליהם לפי סדרם על פי הסיווג של החומר שנקבע בהחלטה

קמא.

א. מידע אודות מקום מעצרם של העוררים ושל מיארהוויימוב, שני עדי תביעה בפרשה, וכן דו"חות כלאי המתייחסים לתקופת מעצרם, עד למועד בו הוגש כתב האישום: עולה כי מיארהוויימוב הם עדי תביעה. הסנגורים מעלים הסתייגויות שונות מעדותיהם, לרבות שלשניים הובטחו טובות הנאה שונות ושהם תיאמו בניהם גרסאות בזמן שנפגשו במעצר. כמו-כן, הסנגורים מבקשים חומרים שונים לרבות תיעוד הימצאותם של השניים, ואף של העוררים, בזמן שהיו בכלא. בית משפט קמא קבע כי לא מדובר בחומר חקירה לפי סעיף 74 לחסד"פ ולכן נקבע כי אין להורות על מסירת החומר המבוקש במסגרת הליך זה. עם זאת, קבע בית משפט קמא כי אין בהחלטתו כדי למנוע נקיטת הליך אחר. באת כוח המדינה אחזה בעמדה לפיה לא מדובר בחומר חקירה והדגישה כי הדרך הראויה היא פנייה לשב"ס בבקשה לקבלת החומר. באת כוח המדינה אף הוסיפה כי המדינה תהיה מוכנה לסייע בהעברת החומר.

אזכיר את המובן מאליו. האינטרס לפיו משפט של נאשם עצור יתקדם אינו רק האינטרס הצר שלו אלא אינטרס ציבורי רחב. בלי לקבוע ממצא סופי הרושם הוא כי המדינה הייתה יכולה לסייע יותר כדי להביא להעברת חומר במועד מוקדם יותר. אמנם בשלב זה נראה כי יהיה יעיל יותר שבא כוח העוררים יפנו בבקשה לשב"ס לקבלת החומר. על המדינה לעמוד בהצהרתה שהיא לא תתנגד לכך ואף תסייע לסנגורים לקבל את החומר במידה וסיוע זה יידרש.

ב. תוצרים של הקלטות בתאי המעצר בהם שהו העוררים יחד עם חיימובומיארה: אף פה נראה כי העניין מורכב מכפי שהיה צריך להיות. מעמדת באת כוח המדינה עולה שלא ידוע לה על הקלטות בתאי המעצר, אך אין היא יכולה לשלול שהקלטות אלו נערכו על ידי שב"ס, אם כי ייתכן והקלטות אלו אינן קיימות עוד. האמור בפסקה א' יפה אף כאן. מבחינה מעשית נבחר כי הסנגורים רשאים לקבל את החומר משב"ס, והמדינה תסייע גם ביחס לתוצרי ההקלטות במידה ואלו קיימים.

ג. מידע לגבי הפעלת או אי הפעלה מדובבים במהלך החקירה: באת כוח המדינה לא יכלה לאשר או להכחיש קיומן של מדובבים. במהלך הדיון נשאלה באת כוח המדינה האם הופעלו מדובבים במהלך החקירה והשיבה כי אינה יכולה להשיב על כך. כך השיבה אף לשאלה האם הפעולות נעשו במסגרת תעודת החיסיון. עולה אפוא מטעוניה כי היה והסנגורים עומדים על דרישה זו יהיה עליהם לפנות להסרת החיסיון.

ד. מידע לגבי השאלה האם נערך משא ומתן במטרה לגייס את מיארהוויימוב כעדי מדינה ואודות טובות הנאה שהובטחו להם, לרבות אסמכתאות: בעניין זה באת כוח המדינה מסרה כי התשובה היא אותה תשובה שנמסרה לגבי המדובבים, דהיינו שאם תשיב לכך הדבר עלול לפגוע בתעודת החיסיון. אי לכך, אין מקום במסגרת בקשה לפי סעיף 74 למסור את החומר בעניינים הנידונים בסעיפים ד' או ג' בהחלטה זו, ועל הסנגורים לשקול את המשך צעדיהם על רקע קיומה של תעודת החיסיון.

ה. תיק החקירה בגין חשד לשיבוש הליכי משפט, בו נחקר עורר 1: בהליך קמא נקבע כי החומר אכן רלוונטי אך הבקשה מתמקדת בתיק חקירה שטרם הסתיימה. ברם עולה כי החקירה צפויה להסתיים בקרוב. ונוסיף, ראוי להזדרז בחקירה כדי לא למנוע מהסנגוריה קבלת חומר רלוונטי במשפט זה. על המדינה לפעול בעניין זה ועליה לעדכן את בית המשפט המחוזי בתוך שבועיים לגבי מצב התקדמותה של החקירה. היה והחקירה לא תסתיים תוך זמן קצר הסניגורים

עמוד 2

יהיו רשאים לפנות בשנית לבית המשפט המחוזי בעניין זה.

1. פירוט המפגשים ושיחות הטלפון שקיימו מיארהוחיימוב, בינם ובין עצמם ועם בני משפחתם, במהלך תקופת המעצר והסיבה למתן טובות הנאה אלו, וכן מפגשים ושיחות טלפון שקיימו החוקרים עם בני משפחתם של מיארהוחיימוב, לרבות תוכן המפגשים והשיחות ותיעודם המוקלט והכתוב: בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה לקבלת פירוט בנושאים אלו תוך קביעה שלא מדובר בחומר חקירה. נראה כי יש רבדים נוספים בעניין שדרושים התייחסות. ראשית, ככל שמדובר בטענה כי עדי תביעה קיבלו טובת הנאה בדמות למשל שיחות טלפון, באופן החורג מהנוהל הרגיל הקובע את זכאותם של עצורים בעניין זה, רשאים הסנגורים לקבל תשובה. באת כוח המדינה תתייחס לכך תוך שבועיים מהיום ותודיע לסניגורים אם יש חומר או סיכום בעניין. היה והמדינה תמסור שאינה מסוגלת להשיב לשאלה ואין תיעוד העונה לבקשת הסנגורים, צפוי כי הנקודה תובהר בחקירה נגדית של הגורמים הרלוונטיים בשב"ס. מסלול זה ארוך ומוטב למנוע הגעה לדרך זו אם ניתן.

עניין נוסף הוא פרוטוקולים בתיק האחר שמתנהל בעניינם של מיארהוחיימוב (תפ"ח 18-02-54410) ואותם מבקשים הסניגורים לקבל לידם. באת כוח המדינה הודיעה כי אינה מתנגדת להעברת הפרוטוקולים אך סבורה כי על הסנגורים לפנות בעניין זה למותב בתיק האחר, שכן רק הוא רשאי לתת את הצו האמור. משיקולים מעשיים לא אכריע בנקודה זו אם כי נראה שהמדינה יכלה להגיע לפתרון אחר בנקודה זו בלא הצורך שהנאשמים יגישו ערר. כך או כך יודגשו דברי המדינה לפיהם לא יתנגדו לבקשת העוררים לקבלת הפרוטוקולים. אם כך, ועל מנת להתקדם בהליך, נראה שנכון יהיה שבאי כוח העוררים יגישו בקשה בהקדם למותב האחר תוך ציון הסכמת המדינה לאחר שתעיין במסמך.

טרם סיום, לא אסתיר תחושת הייתה יכולה לשתף פעולה יותר מכפי שנהגה על מנת לסייע לסנגורים לקבל חומר שעל פי דין רשאים לקבל גם לתפיסת המדינה אף אם לא לפי סעיף 74 לחסד"פ. מצופה כי המדינה תסייע כדי שהחומר הרלוונטי יועבר בהקדם. יש לזכור כמובן שהמשפט מתנהל בעוד העוררים במעצר.

הבקשה נדחית בכפוף להסתייגויות לעיל.

6.6.2019

ש ו פ ט